

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

23 Ιουνίου

Η 23η Ιουνίου είναι η 174η ημέρα του έτους κατά το Γρηγοριανό Ημερολόγιο (175η σε δίσεκτα έτη). Υπολείπονται 191 ημέρες.

Αργίες και εορτές

Παγκόσμια Ολυμπιακή ημέρα

Ορθόδοξη Εκκλησία

Μαρτύρων Αγριππίνης (†253-260), Αριστοκλέους πρεσβυτέρου του Ταμασού, Δημητριάνου, Δημητρίου διακόνου, Αθανασίου αναγνώστου,

Κοίμηση Αγίου Μάρκου Ευγενικού, Των εν Κρήτη μαρτυρησάντων

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1868 - Ο Κρίστοφερ Σολς λαμβάνει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για μία εφεύρεση που ονόμασε «γραφομηχανή».

1894 - Με πρωτοβουλία του Πιερ ντε Κουμπερτέν, ιδρύεται στο Παρίσι η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή.

1913 - Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος: Οι Έλληνες νικούν τους Βούλγαρους στη μάχη της Δοϊράνης.

1960 - Ειδικό νομοσχέδιο για την ανάπτυξη του κινηματογράφου στην Ελλάδα εγκρίνει ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής.

1963 - Αρχίζουν οι επίσημες εκδηλώσεις στο Άγιο Όρος για τη χιλιετηρίδα της Αθωνικής Πολιτείας, παρουσία του οικουμενικού Πατριάρχη, του βασιλιά Παύλου και των προκαθήμενων των ορθόδοξων Εκκλησιών της Βαλκανικής.

1963 - Η ΑΕΚ στέφεται πρωταθλήτρια Ελλάδος, παρά την ισοπαλία 3-3 που παραχωρεί στον Παναθηναϊκό.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

47 π.Χ. - Πτολεμαίος ΙΕ΄ Καισαρίων, φαραώ της Αιγύπτου

1908 - Μ. Καραγάτσης, Έλληνας συγγραφέας

1928 - Σπύρος Ζαγοραίος, Έλληνας τραγουδιστής

1936 - Κωνσταντίνος Σημίτης, Έλληνας πολιτικός

1967 - Γιάννης Ξανθόπουλος, Έλληνας ποδοσφαιριστής

1982 - Ελένη Βουγιουκλή, Ελληνίδα τραγουδίστρια

ΘΑΝΑΤΟΙ

1986 - Παναγιώτης Γυιόκας, Έλληνας πολιτικός

1995 - Τζόννας Σολκ, Αμερικανός βιολόγος και ιατρός

1996 - Ανδρέας Παπανδρέου, Έλληνας πολιτικός

1997 - Αρχέλαος Ιακωβίδης, Έλληνας πολιτικός

2004 - Ιωάννης Π. Μελάς, Έλληνας πολιτικός

2005 - Μανόλης Αναγνωστάκης, Έλληνας ποιητής

Μ. Καραγάτσης

Ο Μ. Καραγάτσης (23 Ιουνίου 1908 - 14 Σεπτεμβρίου 1960) ήταν Έλληνας πεζογράφος, ένας από τους σημαντικότερους συγγραφείς της «Γενιάς του '30». Το πραγματικό του όνομα ήταν Δημήτριος Ροδόπουλος. Το ψευδώνυμο Καραγάτσης προήλθε από το δέντρο πελέα ή καραγάτσι στο εξοχικό της οικογένειάς του στη Ραψάνη της Θεσσαλίας, όπου περνούσε τα περισσότερα εφηβικά καλοκαίρια του. Εκεί συνήθιζε να διαβάζει καθισμένος κάτω από ένα καραγάτσι που βρισκόταν στον περίβολο της εκκλησίας του χωριού.

Το «Μ.» του ψευδωνύμου του προήλθε πιθανότατα από το ρώσικο όνομα «Μίτια» (ρωσική εκδοχή του Δημήτρης), με το οποίο τον αποκαλούσαν φίλοι και συμφοιτητές του, λόγω της μεγάλης του αγάπης για τον Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι και ιδιαίτερα για το έργο Αδερφοί Καραμάζοφ. Το γεγονός ότι υπέγραφε τα έργα του ως «Μ. Καραγάτσης» προκάλεσε σύγχυση σε αρκετούς φιλόλογους, που συχνά ερμήνευαν το «Μ» ως Μιχάλης, λόγω των πρώων του, Μιχάλη Καραμάνου (στον Γιούγκερμαν) και Μιχάλη Ρούση (στον Μεγάλο ύπνο), που θεωρούνται περσόνες του συγγραφέα. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με προφορική μαρτυρία της κόρης του Μαρίας Καραγάτση, το αρχικό γράμμα «Μ.» μπροστά από το ψευδώνυμο Καραγάτσης πράγματι παραπέμπει στο όνομα Μιχάλης. Όμως το μυστήριο του γράμματος «Μ» δεν θα μπορέσει ποτέ να εξαλειφθεί, διότι ο Καραγάτσης δεν δήλωσε δημόσια ποια η σημασία του.

Γεννήθηκε στην Αθήνα, σε ένα γωνιακό σπίτι των οδών Ακαδημίας και Θεμιστοκλέους στις 23 Ιουνίου του 1908. Ο πατέρας του, Γεώργιος Ροδόπουλος, ήταν δικηγόρος και πολιτικός, με καταγωγή από την Πάτρα, αλλά εγκατεστημένος στη Λάρισα. Η μητέρα του, Ανθή Μουλούλη καταγόταν από τον Τύρναβο. Ο συγγραφέας ήταν το πέμπτο και τελευταίο παιδί της οικογένειας, με μεγάλη διαφορά ηλικίας από τα αδέρφια του Ροδόπη, Νίκο, Τάκη και Φωφώ.

Πέρασε την παιδική του ηλικία σε διάφορες πόλεις εξ αιτίας των μετακινήσεων της οικογένειάς του. Ο πατέρας του ως διευθυντής τράπεζας δούλεψε στα Τρίκαλα, Πύργο, Αίγιο, Λάρισα, Θεσσαλονίκη, Κρήτη. Το Δημοτικό το παρακολούθησε στο Αρσάκειο της Λάρισας, ενώ τα γυμνασιακά του χρόνια — από το 1922 έως το 1924 — τα περνά στη Θεσσαλονίκη, όπου τον έστειλε

ο πατέρας του ως τιμωρία, επειδή είχε πλαστογραφήσει την υπογραφή του σε σχολικό έλεγχο. Τα καλοκαίρια της παιδικής του ηλικίας τα περνάει στη Θεσσαλία, ειδικότερα στο χωριό Ραψάνη. Μετά την ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Γκρενόμπλ, στη Γαλλία με σκοπό να σπουδάσει εμπορικά. Για οικονομικούς λόγους επέστρεψε στην Αθήνα, το 1925 και γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, απ' όπου αποφοίτησε το 1930 χωρίς όμως να δικηγорήσει ποτέ. Στο Πανεπιστήμιο είχε συμφοιτητές και άλλους λογοτέχνες, όπως τους Οδ. Ελύτη, Αγγ. Τερζάκη, Γ. Θεοτοκά. Στην εφηβική του ηλικία έγραφε ποιήματα, σύντομα όμως εγκατέλειψε την ενασχόληση με την ποίηση και στραφήκε στην πεζογραφία. Ως πεζογράφος πρωτοεμφανίστηκε το 1927 με το διήγημα «Η κυρία Νίτσα», το οποίο υποβλήθηκε στο διαγωνισμό της Νέας Εστίας και πήρε τον 3ο έπαινο. Ήταν αυτοβιογραφικό διήγημα εμπνευσμένο από τον παιδικό του έρωτα για μια εικοσάχρονη δασκάλα του στο δημοτικό σχολείο στη Λάρισα. Το πρώτο του μυθιστόρημα ήταν Ο συνταγματάρχης Λιάπκιν, το 1933. Μετά το πυχίο Πολιτικών και Οικονομικών που παίρνει από το Πανεπιστήμιο, πιάνει δουλειά σαν υπάλληλος στην ασφαλιστική εταιρεία του αδερφού του Νίκου, στον Πειραιά. Το 1935 θα παντρευτεί τη ζωγράφο Νίκη Καρυστινάκη (μετέπειτα γνωστή ως Νίκη Καραγάτση, 1914-1986).

Την περίοδο της γερμανικής κατοχής την περνάει ήσυχα στο σπίτι του, που γίνεται κέντρο συνάντη-

σης των λογοτεχνών της εποχής του, ενώ παράλληλα δημοσιεύονται αρκετά διηγήματά του και νουβέλες. Από το 1946 ανέλαβε τη θεατρική στήλη της εφημερίδας Βραδυνή, ενώ τον ίδιο χρόνο ανεβαίνει και στο θέατρο το θεατρικό του έργο Μπαρ Ελδοράδο που δεν σημείωσε όμως επιτυχία. Το 1956 και το 1958 ήταν υποψήφιος βουλευτής με το δεξιό κόμμα των Προοδευτικών του Σπ. Μαρκεζίνη. Δεν είχε κάνει καμία προεκλογική προετοιμασία και όπως ήταν φυσικό, απέτυχε και τις δύο φορές. Όταν κάποιος τον ρώτησε γιατί είχε θέσει υποψηφιότητα, απάντησε ότι το έκανε για να πάρει ψήφους από τον αδερφό του Κωνσταντίνο Ροδόπουλο, υποψήφιο με την ΕΡΕ. Το 1958 το μοιραίο έτος της ζωής του συνοψογράφει Το Μυθιστόρημα των Τεσσάρων μαζί με τους Άγγελο Τερζάκη, Ηλία Βενέζη και Στρατή Μυριβήλη, το οποίο πρωτοδημοσιεύεται στην εφημερίδα Ακρόπολη. Στις 8 Νοεμβρίου του ίδιου έτους παθαίνει καρδιακή προσβολή. Η ασθένεια τον οδήγησε στη σταδιακή αποξένωσή του από τους φιλικούς κύκλους, αλλά όχι και στη διακοπή της δουλειάς του. Στις 13 Δεκέμβρη του 1960 ξεκινάει να γράφει το Δέκα (10) το οποίο δούλεψε όλο το έτος μέχρι τα χαράματα της 14ης Σεπτεμβρίου που πεθαίνει ύστερα από πολύωρη κρίση ταχυκαρδίας.

Κηδεύεται την ίδια μέρα και στον τάφο του χαράζεται το επίγραμμα από το έργο του Το μεγάλο συναξάρι: «Οι μοναδικές ομορφιές είναι προνόμιο του θανάτου».